AZTAG
JOURNAL ARMÉN. QUOTIDIEN
B. P. 587
BEYROUTH, Liban
Directeur - Propriétaire
HAIG BALIAN

ԳՆԱՀԱՏՈՒԹԻՒՆ
ՍԻՒՐԻԱ ամր. 550, Վ.ԵՑԱՄՍԵԱՑ 300 Ս.Դ.
ՄՐՑԱՇԱՄԵ. տրի. 7, Վ.ԵՑԱՄՍԵԱՑ 4 տոլար

ԱԶԴԱԿ

ՕՐԱԹԵՐԹ
ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԳԻՏԱԿԱՆ

ارتـــاك
جريدة سياسية ادبية اقتصادية حرة

ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ ՅՈՒԼԻՍ 1933 | 19 | ԶԵՌՔԸ ՀԱՍՏ 2.50 Ս.Դ.

Ի ՏԱՐԻ | Ամեն առաքում պետք է ըլլայ բերքիս տնօրենին հասցեին | Տնօրէն — Խմբագիր՝ ՀԱՅԿ ՊԱԼԵԱՆ | Ձեռագրակուած ձեռագիրները չեն վերադարձուիր | Թիւ 95 (933)

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

ՄԱՐԴԱՆՔԸ ՄԵՐ ՄԷՋ

Ցեղ մը, մտաւորապէս, մշակոյթային արժէքներով որքա՜ն ալ հարուստ, հզօր և մեծ ըլլայ, նորէն և այնպէս կը դադրի աշխարհի և մարդկութեան մէջ առաջնակարգ անուն մը և տեղ մը գրաւելէ, Որպէսզի անիկա գլխադաս կեանքի զանազանատիպ պայքարներուն և արգելքներուն, ծանրածանր վտանգներու և գոյութեան մեծ կռիւին, պէտք է անպայմանօրէն, որ ուժեղ և կազմակերպուած ըլլայ նաեւ ֆիզիքապէս, մարմնապէս։ Զարգացած, մարզուած և կաշմբուռն դնդերներով բազուկներ, առողջ և պողպատեայ կուրծք և մարմին՝ միացած մշակուած մտքի, գաղտղութեան և բանականութեան մը հետ, յառաջ կը բերեն հիանալի արդիւնքներ, մտաւորական եւ մարմնական ներդաշնակութիւն։ Ուրիշ կերպ ալ կարելի չէր որ ըլլար, քանի որ մեր Տիեզերքը ինքնին կազմուած է երկու մեծ ուժերէ, զօրութիւններէ։ Այդ ուժերէն առաջինը մեր իմացականութիւնն է, հոգին է, իսկ երկրորդը մեր մարմինն է։

Բոլոր ժամանակներու մէջ, հին դարերէն մինչեւ այսօր, մարդիկ տուած են մեծ կարևորութիւն՝ ֆիզիքական ուժին և անոր դասական ակութեան։ Հին Աստեհտանցիները, Մարերն ու Պարսիկները, Հայերն ու Յոյները և յետոյ Հռովմէացիները իրենց զաւակներուն կուտային կանոնաւոր և տևական զինուորական կրթութիւն մը, դպրոցներէն սկսեալ։ Երեխան եօթը տարեկան երբ կ'ըլլար, այլևս չէր պատկաներ իր ծնողքին, ապա, պետութե՜ան, հայրենիքի՜ն։ Ուստի նաստանի մէջ բոլոր նորածինները բժշկական քննութենէ մը կ'անցընէին։ Ով որ վատառողջ էր, տեղէն էր, մարմնական պակասութիւններ ունէր, կ'ապաննուէր։ Հեռներէ վար կը նետէին զայն ողջ ողջ։ Ահա, ա՜յնքան կարևոր էր ֆիզիքական խնդիրը հին ժամանակուան բոլոր ազգերուն համար։

Մեր երկարատև քաղաքական անկախ պայմանները, մեր գերութեան տրկական շրջանները եղան պատճառներ, որ մենք չի կարողանանք հետևիլ պէտք եղած կարևորութեամբ, պէտք եղած չափով մեր ժողովուրդի ֆիզիքական դաստիարակութեան։ Հայոց երկիրը շնորհիւ իր այդ քաղաքական վերիվայրումներուն, մոռցաւ երկա՜ր դարեր շարունակ, վեհութի՜ւնն ու գեղեցկութի՜ւնը մեր Նաւասարդեան խաղերուն, մոռցաւ պաշտամունքը ուժի, մարմնի, բազուկի՝ իր Արամազդ-Վահագնի։

Օսմ. Սահմանադրութենէն յետոյ է, 1908էն ասդին, որ երբ Հայոց ժողովուրդը իր երկարատև տրկական վիճակէն ազատագրուելով սկսաւ մարդու նման ապատ շունչ քաշել, առաջին իսկ առիթով վերադարձ մը կատարեց դէպի մեր հեթանոսական մտքի և մարմնի հնաւանդ արժէքները, ներշնչուելով միւս կողմէ Արևմուտքի մարմնամարզական նոր յառաջդիմութիւններէն։ Գիտութիւններէն։

Որքան կը յիշենք, բուն, կազմակերպուած շարժումը սկսաւ մեր մէջ, կ. Պոլսոյ մէջ, առաջնորդութեամբ Շաւարշ Քրիսեանի և մի քանի ուրիշ խանդավառ երիտասարդներու կողմէ։ Անկէ յետոյ աւելի տարածուեցաւ գաղութէ գաղութ, մինչև Հայաստան։

Այսօր գրեթէ բոլոր մեր գաղութները ունին իրենց մարմնամարզական միութիւնները։ Եւ սակայն ցաւալի է ըսել, որ այդ բոլոր մարմնամարզական կազմակերպութիւնները չունեցան մինչև այսօր կեդրոնական վարիչ Մարմին մը, որը ուղղութիւն և ընթացք տար մեր արիներուն, մեր մարզիկներուն, մեր երիտասարդ տղոց ֆիզիքական գործունէութիւններուն։ Իւրաքանչիւր քաղաք, իւրաքանչիւր գաղութ կը գործէ առանձին, ինքնագլուխ, զուրկ կեդրոնաձիգ ծրագրէ եւ կանոնագրէ։

Ի՜նչ յաղթանակներ տարին սա քանի մը տարիներու ընթացքին մեր տղաքը, մեր խումբերը, իրենցմէ գօրաւոր և կազմակերպուած օտար մարզական խումբերուն դէմ։ Եւ անոնք, ո՜րքան աւելի մեծ և խիստ վայրկեան յաղթանակները պիտի տանէին, եթէ տեւական և կանոնաւորապէս կազմակերպուած ՄԱՐԻՆ, մնար։

Ահա՛, 4000 հայութիւն ունեցող Կիպրոսի մեր տղաքը (կայծակ) որ 350.000 յոյն բնակչութիւն ունեցող յոյն մարզիկներու դէմ յաղթութիւնները կը տանին, մրցելով առանձին, առանձին, եօթը նշանաւոր և կարողագոյն խումբերու հետ և չհանելով յաղթանակի ոսկի բաժակը։

Ահա, Լիբանանն ու Սիւրիան, ուր մեր մարզիկները յաղթութենէ յաղթութիւն կը սլանան սրտի բոլոր ճիւղերուն մէջ, մրցելով և չափուելով իրենցմէ այնքան զօրաւորագոյն օտար խումբերու հետ, Օրինակները շատ են։

Միւս կողմէ ուրախալի է, չհշտել, որ վերջերս Պէյրութի մէջ գումարուեցաւ Սիւրիոյ և Լիբանանի Հ. Մ. Ը Մ.ի ընդհ. Գ. Պատգամաւորական ժողովը, որը տուաւ գեղեցիկ ուրոշումներ և որոնց գործադրութիւնը պիտի նոր շրջան մը բանայ մեր մարմնաշարժի պատմութեան մէջ։ Վստահ ենք։

Մեզ ամենահետաքրքրող կէտը, գաղթաշխարհի մեր բոլոր մարզիկներու մէկ ընդհ. համագումարն է։ Մեզ համար ամենաէական բանը Հ. Մ. Ը. Մ.ի ընդհ. կեդրոնական մարմնի մը ստեղծումն է։ Պէտք է ցրուած, անջատ անջատ գործող մարմիններն ու ուժերը հաւաքել մէկ դրօշակի մը և ուղեգծի շուրջ։ Առանց ատոր, գո՜ւր է ամէն մէկ թափուած ճիգ, ջանք և յոգնութիւն։

Ներկայ տարուան ընթացքին Լիբանանի և Սիւրիոյ հայոց մարզիկները, անոնց վերին պետերն ու վարիչները, կը յուսանք, որ պիտի լրջօրէն աշխատանք տանին իրականութիւն դարձնելու համար վերջապէս Հ. Մ. Ը. Մ.ի Ընդհանուր կեդրոնական Վարչութեան մը

ԱՍԻԱ՛, Ո՛Վ ՄԵԾԴ ԱՍԻԱ...

Արեւելքն ամեն բան ճախագուշակած է եւ ամեն բան սկսած։ ԿԷՕԹԷ

եմ, որ դու պիտի արթննաս առաջ մը, առիւծի՛ նման։ Գիտե՛ս, Ֆրանսացի գրագէտ մը, Քառմիլ Մօքլէր, վկայ մը գրած է, եւ կը նկարագրէ թէ ի՛նչպէս Եւրոպայի բոլոր ազգերը միացած, պատերազմ են յայտարարած Ասիոյ դէմ։ Եւրոպական բոլոր ազգերու զինուորները, որուն ընդհանուր հրամանատարը, Մեծն Ազեքսանդրիոյ խորը գլխին, Հնդկաստանի սահմաններուն առաջ՝ ա՛ռ կը խօսի։

Ասիա՛, երիտասարդութի՛ւնս վկայ, կ'ըզձայի տեսնե՛լ այդ պատերազմը։ Եւ վստահ եմ, որ, այո՛ տեսն, դուն չպիտի գոհանաս խարազանելով Միջերկրականի ջուրերը։ Այո՛ տեսն, բայց միայն ա՛յն տեսն, Քաղաքակրթութեան Մովին ափերուն ազեղը պիտի ձաղկազարդուի, նորէ՛ն ու նորէն, հրաշագեղ քաղաքներուդ դրասանդներով եւ կանաչ գիւղերուդ ողկոյզներով։

Կ'ատեմ Եւրոպան։ Ու երբ ոտքդ դրի այս օտար ցամաքին վրայ, ատելո՛ւթդ պոռացի մեր հին սերունդին, որ Եւրոպա կը գովէր ճանչցած չճանչցած։ Ափսո՛ս, մեր երիտասարդ բանաստեղծներն ալ հիմա սիրուն բառերով ժանեակ կը հիւսեն այստեղ, փոխան ատոր հասրոյրի մը ասկէ կամ անկէ։ Ո՞ւր է անդնդային խորքը, ո՞ւր են զօրեղ և բիրտ զգայնութիւնները, ո՞ւր է վայրենի լեզուն, ո՞ւր են կայսրեր և ստուածներ ստեղծող աւանդութիւնները խորխորհո՛ւրդ Ասիոյ։ Եթէ նաեւ, ստանձնելով գրել Ասիոյ պատմութիւնը, սուտ ու սխալ գրեց զայն և փառաբանեց միայն իր քաղաքակրթութիւնը, որ գողցած է պարզապէս, ինչո՛ւ։ Ասիոյ հացէն ու ջուրով մեծցած աղաչ ճչտարութիւնը չհարցուցին իրենց ներեակ գոյութիւնները։

Օ՛ անգթութի՛ւն, յարգա՞նք քեզ։

Եւ փա՛ռք քու յարութեանդ ու յաղթութեանդ, Մե՛ծդ Ասիա։

Ես կը սիրեմ քեզ, որովհետև դեռ կրնաս զգայութիւնները, զորս դուն արուր ինծի։ Կը սիրեմ քեզ որովհետև գիտեմ թէ քեզի կը պատկանիմ։ Ու կը սիրեմ քեզ դարձեալ, որովհետեւ հիմա հոգիս բարեկամ է այն բոլոր ժողովուրդներուն, որոնք մեծցան հողերուդ վրայ։

Ահա կատարեցի և ատրեցի մարզանքները, զորս դուն պիտի հարցնէիր ինծի։ Այլեւս քրիստոնէութենէն հեռ չմնաց վրաս։ Հոգիս ուժեղ է եւ մարմինս ճկուն։ Հիմա աւելի լաւ կը հասկանամ վարդապետութիւնները քու իւրքեմի իմաստութիւններուդ։ Ալ այսուհետեւ աղիկ մը չի կրնար ճկել զիս այնպէս, ինչպէս հովը կը ծռէ եղէգը։ Սրբորեա՛ ինչպէս տրձան մը, հպարտ ինչպէս լեռ մը, պատրաստ ինչպէս ձիաւոր մը, ահա ուշի ուշով կը քննեմ սահմանները։ Եթէ գա՛ս..., Ա՛խ, եթէ գաս ինչպէս պիտի հասրուեիմ առաջին Քրիստուհին կամ Ասորուհին, որոնց նախահայրերուն հետ կռուեր են իմ նախահայրերս։ Ու պիտի ըսեմ քէ այսուհետև

չպիտի բաժնուինք իրարմէ եւ վէմ չպիտի ունենանք։ Անցեալ օր Քաղդէացի աղիկ մը տեսայ այտեղ և հին մարդիսի մը պէս խօսեցաւ հետս։ Ուզեցի պատմել այն բոլոր բաները, զորս գիտեմ քաղդէական արուեստին ու աշխարհին մասին։ Ի՜նչ տաք էին անոր աչքերը...։

Ա՛խ, եթէ գաս... Հոն ուր մարեր եմ, բան մըն է խմորուեր, հոն ուր խօսեր եմ, եօթն անգամ արձագանգ է լսուեր, հոն ուր քալեր եմ, երկար ու բազմաթիւ ստուերներ են հասրեր։ Ասիա՛, եթէ ծոցդ մտնես, պիտի ուրանամ ամէն բան եւ թող մայրս չուշնա՛յ ուրանալ զիս։

Կը բաւէ որ, ա՛խ, կը բաւէ որ հեռացնե՛ս զիս այս օտար հողերէն։

Ասիա՛, դո՛ւն կզգի՛ լոյսի ծովս մը մէջ, դո՛ւն սեղան՝ Քաղաքներու առջեւ, դո՛ւն բնակարան բոցավառուած ամպհովանիի մը տակ, դո՛ւն ցանկալի հողմ, ա՛ռ զիս, երկարէ՛ թեւդ։ Տե՛ս, ի՛նչպէս կը կլորնամ, ժանեակի մը պէս կը խփամ աչքերուս, կատարի պէս կը կծկուիմ ինքս իմ վրաս, ու կը սպասե՛մ։ Փաղ իմէնէ՛ ձեռքդ ու սեղմէ մէջքէս։ Եւ, այդպէս, ա՛ռ զիս Քռչունի մը պէս Միջերկրականի ջուրերուն վրայէն։

Օ՛, յարդասաս հրճուա՛նքս Միջերկրականի ալիքներուն երգին ի լուր...

Ասիա՛, Ասիա՛, Ասիա՛...։

ՇԱՒԱՐՇ ՆԱՐԴՈՒՆԻ

Ո՞Վ Է ՆՈՐ Բ. ԳՕՄԻՍԷՐ Պ. ՏԸ ՄԱՐԹԷԼ

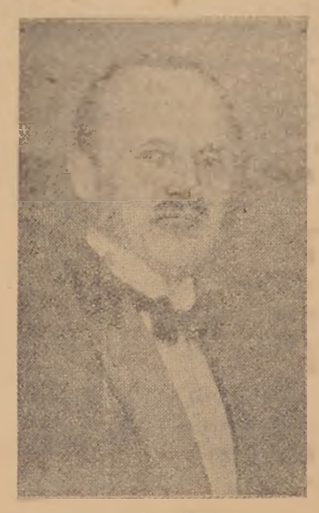

ՊՐՆ. ՏԸ ՄԱՐԹԷԼ

Պրն. Տը Մարթէլ Հրամանատար Պատոյ Լէգէոնի, վարձատրուած պատերազմական խաչով, ծնած է 27 Նոյեմբեր 1878ին։ 1901—1902 վարած է հետպատուսական պատճառներ 1906—1908 եղած է Ամերիկա 3րդ. 2րդ. ասպիճանի fարտուղարի պատճառներով։

1909ին առեւտրական եւ fաղամական գործերու վարչութեան մէջ գտնուած է։ 1913ին Փեհինի (Զինաստան) մէջ առաջին fարտուղար է եղած Քրիս. դեսպանատան մէջ։ 1918ին որպէս Քարձր Յանձնաժողով կըմեկնի Սիպերիա, իսկ 1920ին ալ կ'երթայ Կովկաս, իբրեւ հետպատուսի խորհրդական կովկասէն կանցնի Խրիմ։ 1922ին Ռիկայի դեսպան է։ 1924ին կը դրկուի Բէյրութ որպէս մասնաւոր պատուիրակ Զինաստանի կառավարութեան մօտ 1928ին նախարար է ընտրուած։ 1929ին Թոհոյ (Ճապոն) դեսպան է։

Տը Մարթէլի Սիւրիոյ եւ Լիբանանի Մարզպան նշանակուելովը, կը թուի թէ Քրանսան մեծ կարեւորութիւն կուտայ այս երկիրներու ներկային եւ ապագային նկատմամբ։

Տը Մարթէլ Քրանսական յայտնի եւ մեծ դիւանագէտներէն մէկն է, մասնագէտ, ընդարձակ զարգացումի մը տէր, նրբամիտ, կամքի տէր։ Զինաստանի եւ Ճապոնի մէջ անձնական մեծ հեղինակութիւն մը ունի։ Քրանսական մեծ դիւանագիտական խնդիրներ լուծած է։ Անոր նշանակութիւնը Սիւրիոյ համար մեծ է։ Ան կրնայ ներշնչել Սիւրիոյ ներկայ պատասխանատուներուն, որ ընդհանուր քաղաքականութեան մէջ ալ ներշնչուին Քրանսայի եւ Սիւրիոյ միջեւ կնքուած բարեկամութեան նոր դաշնագիրէն։

Պրն. Տը Մարթէլ իր դիւանագիտական fաղամական աշխատանքներէ զատ, զբաղուած է նաեւ Արեւելքի մէջ տարածելու Քրանսական գիրն ու գրականութիւնը։

Կը կարծուի, որ պրն. Մարթէլ իր նոր պատասխանին պիտի ձեռնարկէ յառաջիկայ Սեպտեմբերին։

1912ին, նախ քան պատերազմ, պրն. Տը Մարթէլ այցելած է Լիբանանը fաղ. գաղտնի պատասխանով մը եւ տեսակցութիւններ ունեցած Մարոնի Պատրիարքին հետ։ Պրն. Մարթէլ ամուսնացած է Միրապօ ընտանիքի շառաւիղներէն մէկուն հետ։

ՓՈՔՐԱՔԱՆԱԿ ՎԱՃԱՌՈՒՄՆԵՐ
ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԵՐՈՒ ՄԷՋ
ՄԵՐ ԽԱՆՈՒԹՊԱՆՆԵՐՈՒՆ ՎԻՃԱԿԸ

Փոքրաքանակ վաճառուճներու համար հաստատուած հակայ վաճառատուները, որոնց Քիւը օր ըստ օրէ աւելնալու վրայ է մեր հրապարակին վրայ, առեւտրական յառաջդիմութեան նշանաններ են։

Տնտեսագէտները ընդհանուր վաճառականութեան չափ փոքր միլիոցի մը կէս գարու մէջ, անօրինակ զարգացու-

մին նշանները գլխաւորաբար երեք կէտերու մէջ կը տեսնեն.

— Միլիոցի, գիներու հաստատութեան և հաստեղծրոնացման մէջ։

Առաջ, վաճառականը իր գնուած կամ չուռ չուռ գրացի նահանգներուն հետ միայն կը գործէր։ Այս սահմանէն դուրս ելնել խիզախ յանդգնութիւն մըն էր։ Հիմա, հաղորդակցութեանց՝ դիւրութեան չնորհիւ, ամբողջ աշխարհ առեւտրական ընդարձակ հրապարակ մը եղած է եւ վաճառականը այս մեծածաւալ տարածութեան մէջ աւելի անդորր ու ապահով կը գործէ քան լակ իր նահանգին մէջ։ Առաջ, երբ տեղ մը տեւէ պատճառու վաճառքի մը նուազութիւն տեսնուէր, անոր գինը հրապարակին վրայ անմիջապէս քանի մը պահիկ կը սուղնար։ Օրինակի համար, եթէ երաշտութեան պատճառական հունձքի անբաւական լուրեր ելնէին, ցորենին գինը հոն անմիջապէս 3—4 անգամ կը բարձրանար, այնպէս որ չուռ անգամ լսուածի մէջ 20, Փարիզի մէջ 30 և Նիւ-Եօրքի մէջ 50 ֆրանք կ'արժէր ցորենի 100 լիտրը։ Հիմակ այսպէս չէ։ Հեռագիրը տեղ կապերով միացուցած է բոլոր առևտրական հրապարակները, գիներու օրական ելեւէջները ակնթարթի մը մէջ կը հաղորդէ եւ վաճառականը, որ շատու ամենափոքր տարբ մը չի փախցըներ, իր վաճառքին մասուցում կ'ընէ ու զայն կը փոխադրէ ա՛յն հրապարակը ուր գիներու դոյզն առաւելութիւն մը կը յուսայ։ Այս կերպով կը հաւասարի վաճառքի մը գինը աշխարհի ամէն հրապարակներու վրայ։

Առաջ, ամէն վաճառք իր տեսակներովը զատ զատ և իրարմէ հեռաւոր խանութներու մէջ կը ծախուէր։ Գնող մը իր պէտքերն ամբողջովին գտնելու և գնելու համար ստիպուած էր հրապարակին մէկ ծայրէն միւսը քալտռիլ ու

ԱՍԻԱ՛, Ո՛Վ ՄԵԾԴ ԱՍԻԱ...

Արեւելքն ամեն բան ճախագուշակած է եւ ամեն բան սկսած։ ԿԷՕԹԷ

Շաւարշ Նարդունի մեր գրականութեան տաղանդաւոր երիտասարդ գրողներեն, վերջերս հրատարակութեան տուաւ իր մեկ արժեքաւոր գործը՝ Մեզեդինե՛ր Մեղեդինե՛ր... որուն մասին պիտի խօսինք «Ազդակ»ի մէջ։

Պարզ ժամածուը—քէ պիտի ճամբորդեմ դէպի խորերն Ասիոյ, ժամածուն մը, որ հոգիիս մէջ նստած է պատանեկութենէս ի վեր,— կը սարսռացնէ բոլո՛ր զգայարանքներս, ինչպէս չմրուշ հովը՝ ծառերն անտառին։ Եւ երկու ձեռքերս կզգա՛մ տակ դրած, կատաղի աչքերով կը դիտեմ երկրագունդը, որուն մեծն է գլուխս կարծես չափուելու համար։

***

Ասիացի եմ, հոգիո՛վ ու հաւատքո՛վ։

Ալ հիմա գիտեմ թէ ի՛նչ է ցեղը։ Մանաւանդ պէս Ասիացին, իբրև ժողովուրդ։

735ին (Ք. Ա.), Ասորեստանի Տուքուլտիաբաղէշարա Գ. թագաւորը արշաւեց Հայաստան և Ժողովուրդը ստրուբռնակեցնելու փիւնիկեան ծովեզերքը։ 725ին, Շարմանուշարիդ Ե. ասպատակեց Իսրայէլի թագաւորութիւնը և ժողովուրդը ստրուբռնակեցնելու Մեդասրտոց սահմանին վրայ, Խաբուր և Գոզան քաղաքներուն մէջ։ 940ին, Եգիպտոսի Շէօսնք թագաւորը կողոպտեց Երուշալայիմը և գերի ստրուբռնակեցուց ժողովուրդը։ 512ին, Ցարբսեսանի Դարայաւուս թագաւորը գրկաւ Հնդկաստանը և ստրուբռնակեց երկիրն ամբողջ։ 377ին, Արտախշասթա հատուցք 200,000 Ասիացիներ ու 20,000 Յոյներ և ինկաւ Եգիպտոսի վրայ։ 325ին Մեծն Ազեքսանդր իրար չաղուեց Ասորեստանի, Ցարբսեսանի և Հնդկաստանի ժողովուրդները։ Ազեքսանդրեան անթափելի զինուորները հրաման ստացած էին կին առնել տեղացիներէն՝ աւելի արագ տարվելու համար երկրին լեզուն։ Եւ կը պատմուի թէ Բաւբելիոնի արմատականները բռնած են այն օրերէն ի վեր, երբ հեղլէն զինուորները հոն կուռ նեռեցին։ Հնդկական գիրքերը կը հաւատան թէ Ազեքսանդրեան ճամբէն պատասխական կրօնքը անցաւ Պարթեւաստան, Կապադովկիա, Փռիւգիա, Եպիրոս։ Համաձայն հնդիկ կրօնական երգերու, սուրբ Մահարախտիրոյի ջանքերով 150,000 հոգի դաւանափոխ եղան Բուդդայի մէջ։

Վերջապէս Ասորիին երակներուն մէջ քալեց Եգիպտոսի փարաւոնը, Հայուն արեան մէջ քանացաւ պարսիկ զինուորը, Քաղդէացիի անկողնին մէջ պառկեցաւ Հայը։ Մշակոյթ և արիւն։ կամ Եհովային չունէն և երկրին կաւը։ կարծես Ադամ այդպէս առեղծուեցաւ։ Եւ այդպէս է որ ընդհանրական է արուեստը, միասնական է նկարագիրը Ասիոյ ժողովուրդներուն։

Ես Ասիացի եմ։

Եթէ չհաւատաք, պանիր փաթթեցէք այս էջով։

***

Կը քնանա՞ս ասկաւբ, Մե՛ծդ Ասիա։ Երկա՞ր տեւեց քունդ։ Սակայն վատահ

ընտրութիւնը։ Պէտք է անոնք ունենան նաև իրենց սլաշտօնական թերթը, նման Շաւարշ Քրիսեանի հրատարակած «Մարմնամարզ»ին կ. Պոլսոյ մէջ, Օսմ. Սահմանագրութենէն յետոյ։

Մենք կ'ողջունենք սրտագին Տարաշխարհի մէջ գործող բոլոր մեր մարզիկներուն և հայ-արիներու շարժումներն ու գործերը։ Անոնք մեր յոյսն են, մեր ապագան են։

Անոնք ցեղին կամքն են, մեր վահագներն ու Արամազդներն են, մեր Տորք-Անգեղնեքն են։ Ապրելու, տեւելու և յաղթելու մեր նուիրական հերոսներն են պողպատազէն և պողպատակուռ, քալայալթ և քալագանգուր։

Ապրիլեան մեր մեծ եղեռնէն յետոյ հայոց ժողովուրդը շատ բան, շատ բան կ'սպասէ անոնցմէ։ Եւ հայ ազգն ալ պէտք է, իր կարգին գաւրգուրա՛յ, հպարտանա՛յ անոնցմով, կանգնի անոնց կողքին նիւթական և բարոյական խրախուսանքներով։

Բայց, այդ բոլորէն առաջ պէտք է, դո՛ւք, Հ.Մ.Ը.Մ.ի բոլոր անդամներն ու մարզիկները, կազմակերպուիք աւելի եւ աւելի, խտացնէք ձեր իսկ շարքերը, կանգնելով մէկ և Ընդհանուր կեդրոնական Խորհուրդի մը դրօշին տակ։

«Միութիւնը Զօրութիւն է...»

ժամանակ կարենանք: Հայուհի մը կամ կարասիի վերաբերեալ նիւթերը իրենց բոլոր մասունքներով հոգալ՝ օրերու խնդիր էր երբեմն: Այժմ անկարելի է այդ: Ժամանակը զրպարեալ գործի մարդուն համար դարձեր է ուրիշ բան: Ժամանակ կորանցնել: Հայուհի մը կամ կարասիի վերաբերեալ նիւթերը իրենց բոլոր մասունքներով հոգալ՝ օրերու խնդիր էր երբեմն: Այժմ անկարելի է այդ: Ժամանակը զրպարեալ գործի մարդուն համար դարձեր է ուրիշ բան: Ժամանակ կորանցնել:

ՄՈՒՍԹԱՖԱ ՔԷՄԱԼ

ԻՐ ԿԵԱՆՔՆ ՈՒ ՆԿԱՐԱԳԻՐԸ

Մինչեւ 1918 Փետրուարը, գրեթէ 3 ամիս Պոլսոյ մէջ Ռէվոլ անպատճառ մնաց՝ իր սեռային հիւանդութիւնը յաճախ կը բորբոքէր և կը տանջէր զինքը, հակառակ սաստ, արբեցողութիւնը եւ զեղխութիւնը երբեք չէր դադրեցներ:

1918 Փետր. 10ին գահժառանգ Վահիդեթտին իր հետ առաւ Ռէվոլը եւ Նեմի փաշան, այցելելու համար գերմանական արևմտեան ճակատը:

*Ռէվոլ կ'ուզէր պատերազմական նախարար և գլխ. գոնէ 5րդ. բանակին հրամանատարն ըլլալ՝ իշխելու համար Պոլսոյ եւ Նահանգներու համար Ինվէրը: Իր Գերմին այցելութիւնը գահժառանգին հետ այդ ուղղութեամբ ալխատելու պատճառութիւն մըն էր: Ինք մտադրեց վարկաբեկել Հինդենպուրկը և Լուտենդորֆը՝ գահժառանգին ներկայացնելով գերման յարձակողականը որպէս պլըֆ մը, որպէս զի գահժառանգը, երբ Պուլիս վերադառնայ, հակա—Ինվէր ընթացք մը ունենայ, և Ռէվոլ ադիքէն օգտուի: Եւ իրաւ ալ, երբ Ծուլիսին Պոլիս վերադարձաւ,

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ՍՏՈՐԱԳՐՈՒԱԾ ՀՈՐՍԵՐՈՒ ԴԱՇԻՆՔԻՆ ԾՈՒՐԶ

Պ.ՏԸ ԺՈՒՎԸՆԵԼԻՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Մամուլին կարծիքը

Հոմ 16 յուլիս.— Երէկ ճիշդ կէսօրին, մինչ Քաւիթօլի զանգակները կը հնչէին, Ֆրանսայի, Իտալիոյ, Գերմանիոյ եւ Անգլիոյ լիազօրները «Փալէ տը Վընիզ» երթալով, պ. Մուսօլինիի գրասենեակին մէջ ստորագրեցին Զորսերու Դաշինքը։

Պ. տը Ժուվընէլ ուտացաւ պ. Տալատիէի մէկ հեռագիրը որուն միջոցաւ Ֆրանսայի վարչապետը իր գոհունակութիւնը կը յայտնէր՝ դաշինքի ստորագրումով Ֆրանսայի եւ Իտալիոյ համար ձեռք ձգուած յաջող արդիւնքներուն մասին։

Իտալ. մամուլը վեր կը հանէ պ. Մուսօլինիի նախաձեռնութեամբ իրականացած համաձայնո լթեան կարեւորութիւնը։ «Ճիշդ հարիւր տ'Իթալիա» կը գրէ թէ դաշինքը կը կատարելագործէ ցարդ կնքուած միջազգ. համաձայնութիւնները, մանաւանդ Լոքարնօի դաշինքը։

Հոմ 16 յուլիս.— Ֆրանս. Սզգ. Տօնին առթիւ Հռոմի Ֆրանս. դեսպանատան ընդունելութեանց միջոցին խօսած ճառին մէջ, պ. տը Ժուվընէլ չեզոտեց Զորսերու Դաշինքին միջազգ. կարեւորութիւնը, Դեսպանը յայտարարեց թէ դաշինքի ստորագրումով, Իտալիոյ եւ Ֆրանսայի միջեւ կը վերածնի բարեկամական մթնոլորտ մը, որ վերջ կը դնէ սխալ հասկացողութեանց շրջանին, Ան չնորհաւորելէ յետոյ պ.պ. Մուսօլինիի, Տալատիէի եւ Փոլ Պոնքուրի ջանքերուն յաջող ելքը, դիտել տուաւ թէ դաշինքը նոր քաղաքականութեան մը վախճանը չէ, այլ սկզբնաւորութիւնն է միայն։

Փարիզ 16 յուլիս.— Զորսերու Դաշինքին ստորագրումը ամենամեծ նշանակութիւն ունեցող քաղաքական դէպք մը ըլլալով հանդերձ զայն ստորագրողներուն համար, միանգամայն կ'ամրապնդէ Ֆրանսայի եւ Իտալիոյ յարաբերութիւններուն մերձեցումը։ այս մերձեցումը արդէն ի յայտ եկաւ, երբ Տնտես. Խորհրդաժողովին մէջ, Իտալ. և Ֆրանսայի ելմտ, նախարարները, պայմանագրով առողջ դրամի թէզը, իրենց չորքը հաւաքեցին օգնի-չփոխանիչին հաւատարիմ երկիրները։

Լոնտոն 16 յուլիս.— Որպէս պարզ ձեւակերպութիւն մը կը նկատուի ստորագրումը Զորսերու Դաշինքին, որով հնգիւ թէ կը հեռացրքրուի անգլ. հանր. կարծիքը։

Պերլին 16 յուլիս.— Մեկնաբանելով Զորսերու Դաշինքին ստորագրումը, կիսապաշտօն զքաղաքական եւ գիւանագիտական թղթակիցը կը գրէ. «Զորսերու Դաշինքի պատրաստները պիտի հաստատեն այնքան կանուխ, որքան իրատեսական վրայ վստահութիւն ունենան զայն ստորագրողները։ Գերմանիոյ մէջ կ'ըսպասուի որ ֆրանքեւգերման յարաբերութիւնները, կարճ ժամանակի մը մէջ, զգալիօրէն բարելաւուելով, օգտակար դառնան երկու երկիրներուն»։

Գուիտոն Լուսինեան մեռած

Միլանօ 15 յուլիս.— Տեղւոյս հիւանդանոցներէն մէկուն մէջ թշուառ վիճակի մէջ մեռաւ ալեւոր Գուիտոն որ Լուսինեան որ զաւակն էր Մորատանի (Պարսկաստանի եւ Աֆղանիստանի միջեւ փոքր պետութիւն մը) Լեւոն ԺԳ. թագաւորին։

Ծիչեալը վերջին սերունդն էր «Փոսլակոնիոյ» թագաւորութիւնը եւ Տրապիզոնի կայսրութիւնը հիմնող «Քոմնէններուն», որոնք զանազան չրջաններուն, նոյնպէս գրաւած էն Հայաստանի գահը։ Լուսինեան գերդաստանը նոյնպէս թագաւորներ ատած է Կիպրոսին եւ Երուսաղէմին, վերջին դարու ընթացքին։

Գուիտոն որ Լուսինեանի կեանքը եղած է անյուղ եւ արկածալի Տրապիզոնի կայսրներուն եւ Հայաստանի, Կիպրոսի և Երուսաղէմի թագաւորներուն չափուիը վերջերս համեստ կապելոյ մը կը բանեցնէր «Վարալլօ—Սկզիա» փոքրիկ կայարանին մէջ։ Դործերու անյաջողութեան պատճառ եւ հակառակ իր 77 տարիներուն, ան Միլանօ եկած էր գործ փնտռելու։ Ան հիւանդանոց մտած էր ներկուելու համար գործադրութեան որ չյաջողեցաւ։

Տնտես. խորհրդաժողովին յետաձգումը

Լոնտոն 16 յուլիս.— Տնտես. Խորհրդաժողովը սկզբունքով պիտի յետաձգուի 27 յուլիսին, ամերիկեան դուժարումէն վերջ, որուն ընթացքին պ. Մաքտոնալտ կարեւոր ճառ մը պիտի խօսի։

Հին եւ Նոր Աշխարհները դէմ դիմաց

Նիւ—Եորք 16 յուլիս.— Ուաշինկթընի մէջ վերջերս վիճաբանութեան դրուած հաժաժերիկեան անտես. միութիւնը հաւանականօրէն պիտի իրականանայ։

Գերմանիա ոսկի պլօքին մասնակից

Պերլին 15 յուլիս.— Բայխսպանքի անօրէն պ. Շախթ հեռաւալ յայտարարութիւնները ըրաւ ժամուլին.

«Առանց ոսկի—չափանիշի ժոլեռանդներ ըլլալու, կը նկատենք թէ ոսկին լաւագոյն միջոցն է ազգային արժէքները չափելու համար։ Ազգերու միջեւ տնտես. փոխադարձ գործակցութեան միակ անհրաժեշտ պայմանն է կայուն դրամներու գոյութիւնը։ Ահա թէ ինչո՞ւ Գերմանիա ոսկի—չափանիշին հաւատարիմ երկիրներու կողքին կեցաւ, Լոնտոնի մէջ»։

Աշխատանքի նոր օրէնք

Նիւ—Եորք 16 յուլիս.— Մեռաքսեղէնի բոլոր գործարանատէրները պատրաստ են ընդունելու բանվակեղէնի գործարանատէրներուն տրդէն իսկ ընդունուած աշխատանքի օրէնքը, որուն համեմատ գործի չաբաթը պիտի ունենայ 40 ժամ։ Մ. Նահանգներու հիւսիսային չրջանակներու գործատէրները պիտի սահմանեն չաբաթական 13 տոլար, իսկ հարաւ. չրջրններուինը՝ չաբաթական 12 տոլար վճարուի։

Ֆրանսայի Ընկերվարական համագումարը

Պատակտումը անխուսափելի

Փարիզ 17 յուլիս.— Շաբաթ առաւօտ Փարիզի մէջ բացուեցաւ ընկերվարական S.F.I.O. (Աչխատաւորական Միջազգայինի ֆրանս. հատուած) կուսակցութեան համագումարը, որուն մեծ հետաքրքրութեամբ կը հետեւին ոչ միայն կուսակցութեան անդամները, այլ նաև ամբողջ հանրային կարծիքը, քանի որ տեղանի վրայ դրուած է կուսակցութեան մեծամասնութեան և խորհրդարանական խումբին միջև գոյութիւն ունեցող բուռն անհամաձայնութիւնը, այս վերջինով կողմէ պիւռճէի քուէարկութեան ի վեր։

Մասնակցողականներու իրենց հակառակորդներուն միջև բուռն վէճը չուշացաւ։ Մասնակցողականներու հակառակորդ պ. Մարքէ խստիւ քննադատեց պ. Ըլիօտէլի և իր երկու կողմնակիցներուն գործելակերպը. ան յայտարարեց թէ իր բարեկամները և ինք կուսակցութենէն դուրս պիտի ելլեն միայն այն ատեն երբ արտաքսեն զիրենք։

Ձ՝ փոխանակ յղագրուած չեչտով մը պ. Ըլիօտէլ պատասխանեց. «Ճակատի՛լ կ'ուզէք. պատրաստ ենք երբ որ ուզէք։ Տեղւոյս մթնոլորտի մը մէջ, քուէարկութեամբ ընդունուեցաւ պ. Պրաքքէի մէկ բանաձևը։

Հետոյ վիճաբանութեան դրուեցաւ խորհրդարանական հատուածին ազատութիւն չնորհող պ. Ըլիօտէլի կեղմէ առաջարկուած մէկ բանաձևը որ 2556 ձեռնպահներու սքանչելի մեծամասնութիւնով մերժուեցաւ։ Ըստ ընդհանուր կարծիքին, պառակտումը անխուսափելի է։

60 օր տեւող երկրաշարժ Թուրքիոյ մէջ

Սթամպօլ 17 յուլիս.— Մուղլայի չրջանին մէջ մեծ աւերներ կը գործեն 60 օրէ ի վեր չարունակուող երկրաշարժի սաստիկ ցնցումներ։ Ծիչեալ չրջանի բոլոր բնակարանները քանդուած են։ Բնակչութիւնը բացօթեայ տեղեր կը բնակի։

ՏԵՂԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՀՈՎԱՆԱՒՈՐ. ԵՐԿԻՐՆԵՐՈՒԻ ՏՆՏԵՍ. ԸՆԴՀ. ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ 1933 ՅՈՒՆԻՍԻ ԸՆԹԱՑՔԻՆ

ՊԷՅՐՈՒԹ

ՆԵՐԿԱՅՈՒՄԸ. ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ.— Բժժ. ժամպր այս տարի, օճոռիու օդերեւոյթական առակարգօրէն նպաստաւոր պայմաններու, կր ներկայանայ որպես յուսադրող որակի տեսակէտէն, եւ իբրեւ միջոց՝ ճանկի ճկատառումով։

Միացեալ Նահանգներու եւ Լիսնի հրապարակներուն մեծաքանի սակագիներ ազդեցութեան ենթակայ մեր բժժ. ցեր՝ կայուն դիրքի վրայ մնայէ աւելի դէպի բարձրացում կր դիմեն։

Ինչպես որ մեր նախորդ ուսումնասիրութեանց մէջ նախատեսած էինք, բանջարեղէնի եւ պտուղներու մօակութեամբ այս տարուան արդիւնքր, նախորդ տարիներուն հետ բաղդատելով, նուազ գոհացուցիչ է. ասոր պատճառր պէտ է փնտռել՝ ձմեռնային անձրեւներու սակաւութեան եւ, այդ պատճառաւ խսկ, բազմաթիւ աղբիւրներու ցամքելուն մէջ։

Իրականացնալ սկսած է Սահիլ (գետ)ի ոռոգման ծրագիրր, որուն, բնական է թէ, մեծ կարեւորութիւն կ'ընծայէ ոչ միայն տեղւոյն այսիներն ուղղակի նպաստաւորուող բնակչութիւնը, այլ նաեւ ամբողջ Լիբանանի ժողովուրդր։

Նարնջաձաղր արդէն վերջացած է. լրանալու մօտ է նաեւ արմտիի հունձքր։

Բացի բանջարեղէններ եւ պտուղներէ ինչպես որ յիշեցինք. այս տարուան արտադրութիւնները, բնդհանուր առումով, կրնայ միջակէն աւելի լաւ համարուիլ։

ԱՌՆԻՏՐ. ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ.— Ծրաննակալութեամբ հաւանական դադրեցումի նախատեսութեամբ — բանի որ կր կարծուի թէ Ծրաննա արգիլէ արմտիի ելմբ — որոշ ոգեւորութիւն մր կր նկատուի արմտիի հրապարակին վրայ, ուր, գիներր դէպի բարձրացում կր դիմեն։

Նարինջներու արտածումի հեռանկարր յոյս չի ներշնչեր դժբաղդաբար, որովհետեւ արտասահմանի վճարել ուզած գիները նպաստաւոր չեն։ Մեր ճարինջներուն գլխաւոր յանախորդ երկիրներէն օտարներ արտգրող են գարի եւ գնող չեն գծեր իրենց արտադրութեան, որպես զի, իրենց կարգին, դիւրաւ կարենան գնել իրենց պէտ ունեցած ապրանքներ։ Այս պարագայի կրկնակի վնասը մեծ կր կրեն ճանով որ, մեր այս տարուան խիստ յաջող գարիի արտգրութեան համար նպաստաւոր գին չեն գծեր եաեր մեծ, արտասահմանի մէջ։

Նախանձիթներու կրած բնդհանուր բարձրացումի ազդեցութեան տակ, նոյնպես որոշ գործունէութիւն կր նկատուի գպրային նիւթերու հրապարակին վրայ։

Ինչ ալ բլլայ, մեծախոհնի ճիւղին գալով, նախանձիթի զգալի բարձրացումր ազդեցութիւն չի գործեց այս ապրանքներու գինին վրայ, որովհետեւ ձաբոն կր շարունակէ ծախել առանց գիներր բարձրացնելու։

ԴԱՄԱՍԿՈՍ

ՆԵՐԿԱՅՈՒՄԸ. ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ.— Թէ Դամասկոսի եւ թէ Հաուրանի այս տարուան արմտիի հունձքերր, բնդհանուր առմամբ, անգոհացուցիչ եղան։ Անա թէ ինչո՞ւ երկրագործներր, մեծաւմասամբ, դժուարին վիճակի մասնուած են։

Այս տարի, ցուրի եւ սառնամանիքի պակասին, բանջարեղէնի եւ զանազան ընդդեղէնի (բակլայ, լուբիա, ոսպ եւն.) մակոյքր 75 առ հարիւր բաց մր ցոյց կ'ուտայ։

ՏՆՏԵՍ. ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ.— Միայն գաղթային ճիւթերու հրապարակին վրայ ոիչ մր ոգեւորութիւն կր նկատուի մինչ դեռ առեւտրական միւս բոլոր ճիւղերր թմրած վիճակի մէջ կր շարունակեն մնալ։

Կայ աւելի վաթ, նախորդ ամիսներու բնթացքին գոյացող առատումի եւ ներածումի դանդաղումր հեզնեհեւ աւելի կր սաստկանայ։

ՀՈՄՍ

ՆԵՐԿԱՅՈՐՄՈՒԹԻՒՆ.— Բոլոր օրջանի հնձխաչի աշխատանքներր վերջացած են։ Հակառակ նպաստաւոր նախատեսութեանց, արդիւնքր անգոհացուցիչ է։

Ոդբալի վիճակ մր ցոյց կուտան պետական հողերր, որոնց ոռոգումով զբաղող գիւղացիներր հրաժարած են հունձքերը հաւաքելէ։

Միայն Հոմսի օրջանին եր եւ Որոնդոսի արեւմտեան կողմը գեղուող գիւղերր անցեալ տարուանհե աւելի բարձր արդիւնքներ ձեռք ձգած են։

ԱՌԵՒՏՐ. ԿԱՑՈՒԹԻՒՆ.— Առանձնագրուած առեւտրական գործառնութիւնները նուազ կարեւոր եղած են քան անցեալ Մայիսին։ Հազիւ թէ, անհետացող տարուան բերքերուն, 300 թոն ցորեն դրկուած է Թրիթոլի։ Նոյնպես ներածումներր, մանաւանդ գպրային ճիւթերու ներածումր, աւելի պակաս եղած են քան վերջին ամիսներու բնթացքին։

Ասոր հակառակ, հիւսուածեղէնի պատրաստութիւնը, Պաղեստինեան պահանջներուն հետեւանքով, աւելի կարեւոր եղած է։ Մեր գործարանատէրերէն օտերր Նուսպադին գացին, առաքական ցուցահանդեսին մասնակցելու համար։

Անա ծուխերին արտածուած եւ ներածուած ապրանքներուն քանակր։

ԱՐՏԱԾՈՒՄ	ՆԵՐԱԾՈՒՄ
300 թոն ցորեն	6000 թրդ. Պենգին
50 » բանջարեղէն եւ պտուղներ	8000 » ֆարիւղ
12000 կտոր Տիմա	1600 » իւղ
5000 » օղարո	500 սնտուկ օճառ
	120 թոն օսխար
	80 թոն բրինձ
	5 թոն սուրճ

ՆՈՐ ԶԵՌՆԱՐԿ ՄԸ.— Առեւտրի մր թեռնացներու Ֆրանսական Ընկերութիւնը Դամասկոսի կայարանին մօտ վարձած է 11 բնդարձակ խանութներ, արմտիի եւ ուրիշ ճիւթեր մթերելու համար։

ՎԱՐԻԶՆԵՐՈՒ ԿՌԻՒԸ

Թրիթոլիի Միացեալ թագին մէջ, Անթալիաս Սալիպէի եւ ետին մր վարիչներու միջեւ բուռն կռիւ մր տեղի ունեցած է օտ աննշան պատճառով մր։ Իբր թէ, Անթալիաս նախատած եւ հայհոյած էր վարիչներուն։

Կռիւի միջոցին վարիչ մր մուրճի ահագին հարուած մր կ'իջեցնէ Անթալիասի գլխին եւ զայն յանկարծական կ'ընէ։

Ոճրագործը փախած է եւ ցարդ օձիքը չէ տուած։

ՓՈՔՐԻԿ ՑՈՅՑ ՄԸ ՔԱՂԱՔԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ԴԷՄ

Առջի օր փոքրիկ ցոյց մր տեղի ունեցաւ Գէյրութի մէջ։

Ժամանակին գրած էինք որ Բագրատունիներու եւ օսկեանեաններու միջեւ փոյոցներու մէջ իրենց ուսերուն վրայ կամ ձեռքի կառերու մէջ առուտուր ընողներ։ Մօտ 3 հազար հոգի այդ պատճառով անգործութեան կր դատապարտուէր։

Այդ որոշման գործադրութիւնը սկրսաւ ամսոյս 15ին սկսեալ։ Ոստիկանութիւնը խստիւ հետապնդելու սկսաւ։ Ասոր վրայ առջի օր, խումբ մր մարդիկ Նուրիէ քաղին մէջ հաւաքուեցան եւ ցոյցի մր ձեւ տուին։ Անոնց պարագլուխ դրօշին վրայ գրուած էր. «զգրկուած ոստիկանութիւնը մարդկութենէն արդարութիւն եւ գութ կր խնդրէ»։

Երբ անոնք կր հայհոյէին դէպի Բագրատեաեան, ոստիկանութիւնը միջամտեց եւ հանի մր հոգի ձերբակալելէ վերջ յաջողեցաւ ցրուել ցուցարարները։

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՈՁԻՐ ՄԸ ԴԱՄԱՍԿՈՍԻ ՄԷՋ

«Էլ Նիթաձի կ'իմացնեն Դամասկոսէն, որ, Սփուռս գագաթի մէջ, անծանօթ մարդոց կողմէ մորթուած են երկու յայթի երեւելիներ՝ Շեհիպ եւ Ասիլ Ասիլ, որոնք ձիով պտոյտ մր կրնէին գիւղէն դուրս։ Ըստ «Նիթաձի» Բագդատական նպաստակներով ետեւ ունեցած է այս ոճիրը եւ բսպաննուածներ տաս զարգացած լիսներ էին։

ԱՐԴԱՐՈՒԹԻՒՆԸ ԿԸ ԳՈՐԾԷ

Դամասկոսի Պաձախան ատեանը 18 ամիս բանտարկութեան դատապարտած է Ֆէրիս Մէլիէ անուն մէկը, որ ներկայ կառավարութեան հասցէին անուանարկիչ յայտարարութիւններ բրած էր եւ «Անկոյի կառավարութիւն» կոչուցած հրապարակի վրայ։

Ուրիշներ, որոնք միեւնոյն յանցանքը գործած էին, 3—4 եւ 6 ամսուան բանտարկութեան դատապարտուած են։

ԵՕԵՕԻ ՄԱՔՍԱՏՈՒՐՔԸ 261899 Ս. ՈՍԿԻ ԵՂԱԾ Է

Մամայիճ Ընդհանուր Տնօրէնութեան տեղեկագրէն կը հասկըուի որ անցած մէկ տարուան ընթացքին հովանաւորեալ երկիրներ իրենց ներածած եօթօ խոպոլիճներու համար գուծ մաքս վճարած են 261899 Սիւրիական ոսկի։

ՆԱԽԱԳԱՀ ՌՈՒԶՎԷԼԹԻ ՈՐԴԻՆ ՊՏՅՐՈՒԹԻ ՄԷՋ

Պէյրութ եկաւ, առջի օր, ամերիկայի հանրապետութեան նախագահ Պ. Ռուզվելթի որդին Պ. Թէոտոր Ռուզվելթ, որ Փիլիբեան կղզիներու կառավարիչն է։

Այս բարձրասթիճան հիւրը իջեւանած է պանդոկ Սէնթ Ճորճ։ Մպասել վիճակի մէջ ան իր պատրեներր պիտի շարունակէ Լիբանանի եւ Սիւրիոյ մէջ։

ԳԻՆՎՈՒԹԵԱՆ ՁԱՐԻՔՆԵՐԷՆ

Օդին փոխադրե՞ս ըսեմ թէ, բնդհակառակր, անվարժ, Մարթիոս Մանուկեան բաւական կը խմէ առջի օր, այնպես որ, այլեւս չի կարենալ զանազանելով իր եւ հանրակառքի ճամբան, կը նետուի սրընթաց բրամուէյի առջեւ։

Ձրվժկցի պատկանողներ ոստիկանները կր փութան եւ հիւանդանոց կր փոխադրեն ծանրապես վիրաւորուած Մանուկեանը։

ՆՈՐ ԲԱՐՁՐ ԳՕՄԻՍԵՐԸ ԹՈՒՐՔԵՐՈՒ ԲԱՐԵԿԱՄ...

Նոր Բարձր Դօմիններէ ճօանակման առթիւ ղեկան թերթերէն ոմանք ասը նպաստաւոր կ'արտայայտուին եւ բարեդէպ կարգադրութիւն մր կր նկատեն Գրն. Ցր Մարքելի դէպի հովանաւորեալ երկիրներ ուղեւորութիւնը։

Միւս կողմէ սակայն ընկերներէն հասնող հեռագիրները կր չեչտեն Գ. ցր Մարքելը ցոյց տալ որպես բարեկամ Թուրքերու, ինչպես եր Գ. Բօճօճ։ Թուրք թերթեր կ'ուզեցնեն որ Գ. Մարքել երբ Ժնեւասացնի դեսպան եր, ցոյց է տուած իր բարեկամութեան ապացոյցները Թուրքիոյ հանդէպ։

ԼԱՒ ՀԱՍԿԵՑԷՔ ՁԵՐ ՓՈՔՐԻԿՆԵՐՈՒՆ ՎՐԱՅ

Վերջին օրերս փոխրիկներու մահերը յաճախագոչ կր լլան։

Պատպեհէն առնուած լուրէ մր կր տեղեկանանք որ 11 տարեկան Վհտաս Էսաս անուն տղեկ մր ծառէ մր վար իյնալով պատուած է գանկր եւ մահը եղած վայրկեանական։

Երկրորդ դէպքր պատահած է Աջլուն գիւղին մէջ։ Լուբիճի անուն տղոյնակ մր տան պատուհանեն վար իյնալով մեռած է։

Գէյրութի մէջ, Հանեմ Գուլօս անուն տղեկ մր, երբ տանիքի մր վրայ կր խաղար իր քնկերներով, վար իյնալ եւ ծանր վէրհր ստացաւ։ Բժիչկր պէտ տեսաւ կտրել անոր ձեռքը։

Ուրիշ տղեկ մր Հօթր տարեկան երկյարկանի տան պատնեչն վար իյնալ խաղացած ատեն եւ ջախջախուելով մեռած է։

ՆՈՒԻՐԱՏՈՒԹԻՒՆ

Տիար Վահան եւ Առաւ Թօնեալեան Մամլրիչնի Ազգային բուժարանին կր նուիրեն մէկ ոչխար։

Սամանալ նուիրատուներուն։

ԿԸ ՓՆՏՐՈՒԻ

Բնկ Տիգրանակերտցի Նովսէփ եւ Շնւերիւ Թոփուզխանեանցներ կր փնտռեն իրենց հոյր Պայծառ Թոփուզխանեանը, հօրանունն Յակոբ, մօր անունը Լուսիա, որ 1908ին Տիգրանակերտեն Հալէպ եկած եւ անկէ ալ Գր. Քորնս Թուլումճեանի բնտանիքին հետ Պոպետա գացած էր։ Հետ, ապա անկէ տեղ հետը կորուսած։

Լուր ունեցողներն կր խնդրուի ի. մացնել հետեւեալ հասցէին.

Chukri Topouzhanian
Boulanger chay Mahallesi
Alexandrette

Կր խնդրուի տարատանման թերթերն տրատպել։

ՍՄ.ԿՍ.ՐՍ.Ն ՊԼԵՐԻՈՒԹԻ 18 ՅՈՒԼԻՍ 1933

		Գ. Դ.
Ցգիպտ.	բրթուրմ.	435
Անգլիկ.	»	424
Տօլար	»	88
Ֆրանկ	»	59
Գաճ Օրթոման		138
Իտալական Լիր 100		675
Ծուճական Տրախմ 100		70
Անգլ. ոսկի		620
Ֆրանս.	»	493
Սաման.	»	554
Արծաթ մհեթս		21

— Մարմինը ուղղ կա՞յ, հարցուց պատեզմական սահմանին անդամը ու նայեցաւ փաստաբանին որ աչխատէր էր փրկել այդ աղջիկը։ Փաստաբանը չյարձագացուց գլուխը։

Մարմինին ոչէր չկար, դիակ մըն էր ան՝ փռուած ծառերուն տակ, սամոյրէ վերարկուին մէջ։

ՎԵՐՋ

ՎԱՂԸ Կ'ՍԿՍԻ ՄԵՐ ՆՈՐ ԹԵՐԹՕՆԸ

Անորոշ էին իր բառերը և յուզում կար իր ձայնին մէջ։

Մաթա Հարի — Լիան անուսրբեր էր այս բոլորին հանդէպ։ Դիւութեան Ծոյրը, որ իր մատներուն մէջ ատած էր անոր ձեռքը, դաժնօրէն կը հեծկլտար։ Այդ անաւոր վայրկեանին, Մաթա Հարի հետաքրքրուած էր միայն Ծոյր Վերոնիքայի արցունքներով։ Իր ձեռքերուն մէջ առաւ անոր երկու երեսները, վեր բարձրացուց գլուխը, նայեցաւ անոր կարմրած աչքերուն որ տառապանքով մը կը դիտէին զինքը ու ժպիտով մ'ըսաւ.

— Ne pleurez pas, soeur Véronica. Ne pleurez pas! Soyez gaie comme moi.

(Մի լար, Ծոյր Վերոնիքա, մի լար։ Ջուարթ եղէք ինծի պէս)։

Ու յետոյ դառնալով տասնապետին, հասկցուց թէ պատրաստ էր։

Տասնապետը առաջնորդեց զայն այն վայրը ուր ձողմը տնկուած էր։ Մարկրիվ Ֆրանսիան եւ Լաֆիչէլի, պատերազմի երկու լրտեսուհիները այդ միեւնոյն ձողին կապուած էին չուաններով՝ գնդակահարուելու համար։ Տասնապետը քերաւ չուանը, Մաթա Հարի գլուխը թօթվեց եւ ըսաւ։

— Ո՛չ, չնորհակալ եմ պարոն, կը նախնտրեմ կեցնալ առանձին և կրնամ կենալ։

Տասնապետը թաչկինակ մը հանեց գրպանէն, Մաթա Հարիի աչքերը կապելու համար։ Աղջիկը մերժեց դարձեալ։

— Աւելի լաւ է, սակայն, Տիկին, ոչ մէկ բան չէք տեսներ։

Մաթա Հարի խնդաց։

ԱՐԱԲԵՐԷՆ ԴԱՄՐՆԹԱՑՔ

ԹՕՍԱԿՅՈՒԹԵԱՆ ՈՃԵՐ

ԴԻՒՐԻՆ ԱՐՏԱՅԱՅՏՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Գացէք եւ տեսէք	—	Լուեց ոուՖ
Աբող մը տուր ինծի	—	Աքինի Էիւրսի
Ա՛ս օաս սուդ է	—	Հեռէ դալի էքիր
Ա՛ս օաս արժաճ է	—	Հեռէ րրխիս էքիր
Թոյլ տուէք ինծի	—	Պիլ իզճ
Ձեր աճուցը կրնա՞մ հարցնել	—	Գրզօբր պիսէէլ իամ հասբրքէֆ
Ի՞նչ է ձեր աճուցը	—	Շու իամ էլ էհրիմ
Իմ աճուցս Արամ է	—	Իսմի Արամ
Ձիս կը լսե՞ս	—	Սէմիդ սիճճի
Քեզի չեմ խօսիր	—	Մա ամմէ պի հաֆիբ
Ինչո՞ւ չես պատասխաներ	—	Լ.հօ մա ամմէք ճեվապ
Ա՛ս ֆանի՞ կարժէ	—	Աօսհօ պիսվա հեռէ
Ի՞նչ է միտդ	—	Շու րհեեէֆ
Մնաս բարով	—	Խաբրէֆ
Երբամ բարով	—	Մա Սէլամի
Ի՞նչ բան ըսել կուգես	—	Շու Ֆիֆրէֆ
Ո՞ւր կերթաս	—	Ֆէյճ ոայիֆճ
Բոյոր սրտովս	—	Աճ սամիմ իլ գալպ
Ի՞նչ բանի մասին է	—	Աճ է՞օ
Ես աճապարացի մէջ եմ	—	Էճեէ միւսբաճճէլ
Հանգիստ քող գիս	—	Տհօրրճի
Սթպուած եմ ձգել	—	Էճեէ մեճպուր իճի բրրուֆ
Խօսէր մեր մէջ	—	Բհլամ պէյճէքճէ
Ա՛ս ճօաճակութիւն չուճի	—	Մա հլու դրլմի
Կը յիշեմ աօ	—	Աճ պիգիֆիր

ՅՈՎՀ. ՄԱՀՃԱՊԵԱՆ

Սուրիոյ ծանօթ դերձակ - կերպասավաճառը հաստատած է վաստճիւղ մը Պէյրութ, Սուկ - էլ - Նուրիէ:

Մեր վաճառատան մէջ կը գտնէք ամէն տեսակ եւ Ֆրանս. կերպասներու ճոխ մթերք եղանակի համապատասխան ճոխ ոճերով. մեծ ամբողջական եւ փոխ-առնելի վաճառում ամէն գիներով:

Զինուորական այլ եւ այլ պետերու համար

Խղճամիտ ուշադրութիւն

Ճշտապահութիւն

Կոնցուրմատիճներ դժուարահասներու

Փորձեցէք համոզուելու համար:

ՏՕՔԹ. ԱՐՍԼԱՆ ԱՐՍԼԱՆԵԱՆ

ՆԱԽԿԻՆ ՆԵՐՔԻՆ ԲԺԻՇԿ ՍՈՒԷԶԻ

Ջրանցքին Ծրնսկն հիւանդանոցի

ՄԱՍՆԱԳԷՏ ՄԻԶԱՆՑՔԻ ԵՒ ՍԵՌՈՑԻՆ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ

Շաբաթ օրը կարօտեալներու ձրի դարման

Հասցէ, Հալէպ Գուլվար ար Ծրաճս թիւ 37

18—25 Թապախ Նաֆախ Սճարաճին կից

ՏՕՔԹ. ԼԻՍԱՔ Ս. ՏԱՔԷՍԵԱՆ

Նախկին interne բաղապետական հիւանդանոցին, այժմ Շէֆ ար էյճիֆ St. Elie հիւանդանոցին, հաստատած է իր դարմանատունը (Բօյիէյճիֆ) Հաճրճ բաղի իր սեփական ճորակներ ունենալով մէջ:

Հիւանդ կ'ընդունի ամէն օր կ. ա. 10-12. կ. վ. 2-6. St. Elie հիւանդանոցի վիրաբուժութեան, ժանկաբարձութեան, գլուխի, մորթի, վճճերական, ճերմին եւ պզտիկներու հիւանդութեանց մասնագէտ բժիշկներ ամէն օր կ'այցելեն դարմանատունը կ. ա. 10-12:

Խղճամիտ, արագ եւ մասնագիտական դարմանում. ադխտ հիւանդներուն ձրի դարմանում հինգշաբթի օրերը կ. վ. 2-6:

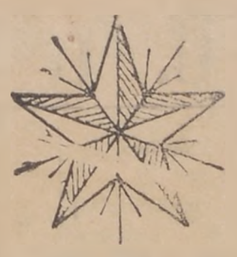

ՕՖՆԷ ԴՈՒՒՆ ՓԻՇԻ
եւ
ԱՍՏՂԸ ՓԻՇԻ ՊԻՏԻ ՕՖՆԷ

ԸՆՏԱՆԻՔԻ ԱՍՏՂԸ

(L'ETOILE du FOYER)

Առեւտրական և երկրագործական ժողովրդային վարկի հաստատութիւն Անանուն ընկերութիւն.— դրամագլուխ՝ 3,000,000 ֆրնք. որ կրնայ 33.000,000 ֆրնք.ի բարձրացուիլ վարչական խորհուրդի պարզ որոշումովը:

Կեդրոնատեղի.— 137 Boulevard Sebastopol - Paris

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴԱՐՁԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ Արեւելեան պետութեանց

Սավօյ Օթէլի սենի, Պուրճ, Պէյրութ

ԵԼԵՒՄՏԱԿԱՆ ՃԻՒՂ

ԱՒԱՆԴԻ ՊԱՑՄԱՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՕԺԻՏ

Երաշխաւորեալ տոկոս 5½ %, Ասկէ զատ ժամանակագրութիւն ընկերութեան չհերհուն:

ԿՍԼՈՒՍԾԱԿԱՆ ՃԻՒՂ

ՎԱՐԿԵՐՈՒ ԲԱՑՈՒՄ

Կալուածի վրայ փոխառութիւնք վճարելի 10—15—20 տարիէն. որոշուած պայմանաժամէն առաջ ուզողը կրնայ վճարել:

ԸՆՏԱՆԻՔԻՆ ՍՏՂԸ ընկերութիւնը ներկայիս 75,000է աւելի անդամ ունի, մինչեւ 1 Ապրիլ 1931 Ընտանիքին Ստացը 135 միլիոն փոխ տուած է, գրաւով 50՝ միլիոնէ աւելի արժէք ունեցող անշարժ կալուածներու վրայ:

Ամէն թղթակցութիւն ուղղել՝ B. P. 821, Beyrouth

UNITED STATES LINES

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՎԱՃԱՌԱԿԱՆԱԿԱՆ ԳԻԾ

Աշխարհի ամենէն ապահով, շքեղ եւ արագ նաւերը

(Շաբաթական կանոնաւոր երթեւեկ Հավրէն Շէրպուրկէն և Նիւ Եորք)

Նաւերու անուններ		Մեկնումի թուականներ		
Մաուրէ Թէքան	»	6	*Յուլիս*	*Հավրէն*
Իր գիւէնդ Բուզվիլ	»	13	»	*Շէրպուրկէն*
Ուաշինկթըն	»	20	»	*Հավրէն*
Բրէզիտէնթ Հարտինկ	»	27	»	»
Մաուհաթթան	»	3	*Օգոստոս*	»
Բրէզիտէնթ Հարտինկ	»	10	»	*Շէրպուրկէն*
Ուաշինկթըն	»	14	»	*Հավրէն*
Բրէզիտէնթ Հարտինկ	»	27	»	»

Մանրամասն տեղեկութեանց համար պէտք է դիմել Ընդհ. գործակալութեան

ՀԻԹԹԻ ԵՂԲԱՅՐՆԵՐ

Հեռաձայն 8—00. Մատուց փողոց Պէյրութ, B. P. 511

Հեռագր. հասցէ.— «HITTIFRER»

ՏՕՔԹ. Տ. Գ. ԼՈՒՍԱՐԱՐԵԱՆ

ՎԿՍՑԵԱԼ ՓՍՐԻՋԻ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑՆԵՐԷՆ

ԹԻՒ 27 ՔՍԲԻՒՍԻՆՆԵՐՈՒ ՓՈՂՈՑ ՊԱՊ ԻՏՐԻՍ

(Քաբուսիճներու եկեղեցիի ճիշդ դիմաց)

Տիար տարիներու ընթացքին Փարիզի մէջ իր ուսումը կատարելագործելէ եւ հիւանդանոցներու մէջ մեծ հմտութեան եւ երկար փորձառութիւններ ստացած վերջ վերադարձած է Պէյրութ եւ հաստատած իր սեփական դարմանատունը Քաբուսիճներու եկեղեցւոյ ճիշդ դիմաց թիւ 27 Պապ Իտրիս:

Գիտական ամենավերջին մեքոտներով եւ ելեֆտրական ապարատներով (Diatermo-therapie) ճերմին եւ ի մասնաւոր կանանց վճճերական, Ֆրանկախօ, նոր եւ հին ցերմատիզութիւն, փռօսթաթի, սերմնատանի, սիզամանի եւ անկարողութեան հիւանդութիւններու ու ակարութիւններ. ճմանապես կը դարմանէ արեան եւ ընդհ. ակարութիւններ, ռումաթիզմ (Rhumatisme) մորթային հիւանդութիւններ, մանիսակագոյն ճառագայթներով (Rayon ultra-violet): Մասնաւոր ելեֆտրականութեամբ (Electro-coagulation) կատարեալ դարմանում կոկորդի amygdaleի եւ Hemoroideի:

Ընդ. ժամեր 8—12 եւ 2—8: Կիրակի եւ օճականօ օրեր միայն կէսօր:

ԱՊԵՂ

ՄԱՍՆԱԳԷՏ ԼՈՒՍԱՆԿԱՐԻՉ

ԳՆԱՀԱՏՈՒՄԸ ՓԱՐԻՋԻ ԵՒ ՊԻՏՐՈՒԹԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ԱՐՈՒԵՍՏԱՆՈՑՆԵՐԷՆ

Արուեստագիտական ճաշակով օժտուած հարազատ լուսանկար ձը կրնաք ունենալ միայն դիմելով ԱՊԵՂ ԼՈՒՍԱՆԿԱՐԱՍՈՒՆԸ, ուր ամենադժուարահաճ յաճախորդներն անգամ կ'ատանան կատարեալ գոհացում:

ԲԱՑԱՌԻԿ ՋԵՂՉԱՒ ԳԻՆՆԻ ԱՄԱՌՆԱՑԻՆ ՆՂԱՆԱԿԻ ՍՌԹԻՒ

Գիտական լոյսի խաղերով բօսիք քարթ (6 հատ 150 Ս. Դ. (12 » 200 Ս. Դ.

Ամբանկար հարսանեկան կամ առանձին բօսիքէ, (6 հատ 400 Ս. Դ. (12 » 600 Ս. Դ.

Ծարգելի յաճախորդները փոխարժէքը կը վճարեն այն ատեն միայն երբ կատարեալապէս գոհ են իրենց լուսանկարներէն:

ՑՕՓՕ ԱՊԵԼ. 9 Ավրընիւ Ֆրանսիզ

ՍԱԼՕՆ - ՍԱՓՕՖ -

ԿԱՐԱՊԵՏ ՄԱՀՈՒՏԵԱՆ

Պուրճ, հին օէրալի բալ

Հրապարակ հանած ենք բաժանորդագրութեան տետրակներ, իւրաքանչիւր 18 գուբօճ պարունակող. գին 75 ս. դ. (կանխիկ). Ամիսլուի՝ 1 գուբօճ, մազ կտրել ու ածիլուի՝ 2 գուբօճ:

Մեր սալօնի մէջ կը տիրէ *ՄԱՔՐՈՒԹԻՒՆ* եւ *ՃԱՇԱԿ*

Ամէն յաճախորդի գալս անձնուիրութիւն *Օգտուեցէք առիթէն*

ՁԱՇԱՐԱՆ "ԼԻԼԱ"

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՃԱՇԱՐԱՆ—ԳԱՐԵՋՐԱՏՈՒՆԸ

Պուրճ— Հին Սէրայի հետեւի անկիւնը

ԻՐ ՏԵՍԱԿԻՆ ՄԷՋ ՄԻԱԿՆ Է

Հայկական ժամադրավայր՝ ժետրիկ շրջանակով

ՕԴԱՍՈՒՆ ԹԷՐԲԱՍ

Մասնաւոր սենեակ՝ բնտանիքներու համար

ՄԱՔՐՈՒԹԻՒՆ,

ՍՐԱԳ ՍՊԱՍԱՐԿՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՏՉԵԼԻ ԳԻՆԵՐ.

Դիմել՝ ՎԱՀԱՆ ԹՈՐՈՍԵԱՆ ԵՒ ԵՐՈՒԱՆԴ ՃԷՆՏԷՐՃԵԱՆԻ

Ց. Կրպիճեան եւ Որդի

ՊԻՂԻՆՃԷ ՆՈՐ ՀՐՇԷՋՆԵՐ ԼԻՊՆԱՆ ՄԱՐԳԱՅՈՎ

Նրաշխաւորուած 20 տարուան համար

ՐԻՒ ԳԱԲԻՒՍԻԼԷՆ ԹԻՒ 43

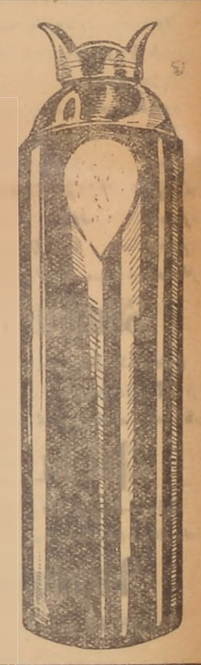

Ծովհաճեցէք Կրպ/ճեան եւ Որդի Գործարանին մէջ կը տեսնուին՝ օտա կատարելագործեալ յորինուածով եւ ամենաագդեցիկ բիմիական բաղադրութիւններով գործող եւ 20 բիլօկրամ ճնշումի դիմացող պղինձէ հրոկիներ, ԼԻՊՆԱՆ մարքայով:

Ածոճ արձանագրուած բլլալով Բաղաքապետութեան Տնօրէնութեան մօտ, նաեւ արժանացած են Ֆրանսական բէճիֆ յանձնախումբի գնահատման:

Գիները չափազանց դիւրամատչելի եւ Արդիւնքը երկմտելուկան է:

Մահճակա՞լի կամ Աթո՞ռի պէտք ունիս, գնէ՛

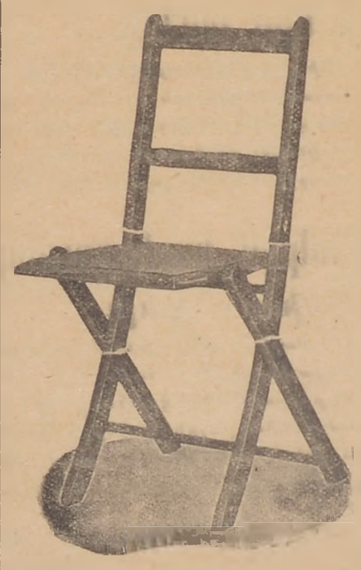

Ekvall վաճառանիթով մահճակալ մը, որ ծանօթ է այժմ ամենուն գին՝ 8—8.50 եւ 16.50 ս. ոսկի վճարումի դիւրութիւններ.—

Հասած են մեր *ծալլուող աթոռները* ծոկուն, ներկայանալի, թեթեւ եւ դիւրամատչելի ամէն տեսակի:—

Բնական գոյնով՝ հատը 130 ս. դ. բնկոզի գոյն՝ հատը 135 ս. դ.

—o—

Պիտի երթալէ առաջ այցելէ մեզ անգամ մը եւ գնէ ապրո մը որ կրնայ ծառայել ձեզ տարիներ շարունակ, բլլալ գիւղը թէ տանդ մէջ:

Մեր մահճակալները կը ծախուին նաեւ Mr. Emin Adadah fond, Avenue Foch:

Բայց ո՛չ նոյն վճարումի դիւրութիւններով:

ԴՆՂՕՐԱՑԻՐ ՁԻՒՂ.

Hidro-milkuderm: Ոսիներուդ եւ բիւներուդ տակը կը հոսին ճ, Տիկին Օրիոդ, Պատճ, եւ նաեւ կը զգացի՞ս, պէտ՛, **Hidro-milkuderm**ը ապիտակ հեղուկ բիւզ մը եւ գործածէ զայն, օարաք մը եօ, հոլիճը նաեւ մատաքար դարձած է ու անհարժ նոյն իսկ ամենացած պիսի բլլայ:—

Pommade Desitin&Poudre: Մանճ տուճ պիտի է ունենայիդ **Desitin** նրնսի **boutons** այրուցքի, ժորի հիւանդութեանց յատագոյն եւ ազդեցիկ Բօմատէմ զոր կրնաք ունենալ:

Coricide parfait: Ոսկի կոճերուճ (Cœur) կը տառապի՞ս, զոր ծանօթ **Coricide parfait** եւ կոճերը արմատախիլ ըրող վարակ եւ յատագոյն դեղն է:

Dr. THILO & Co. Մարճան ծանօթ է արդէն ամէնուն, գործածեցէք նոյն վաճառանիթը կրող, **Chlorure d'Etylep, serum glucosép, Emetinep, Huile camphré** եւ ուրիշ **Injections** արդի յատագոյն կերպով պատրաստուած են եւ ունին երկար տարիներու ճամբար մը ամենքը նէ ամբողջ ազնարհին:

Աւելի տեղեկութեանց, գնումի եւ այլ մանրամասնութեանց համար դիմել՝

Սուրիոյ եւ Լիբանանի Ընդհ. Գործակալ *ԵՐԻՒՆԴ ՔԷՇԻՇԵԱՆԻ*

Պապ—Իտրիս 123 Rue des Postes, «l'Orient»ի կից B. P. 810 Beyrouth

— Բայց ինչո՞ւ չեմնեմ պարոն, կը կարծէք որ աչքերս կապուած աւելի՞ քիչ կը տեսնեմ...

Տասնապետը աղաչեց: Վերջին քանի մը վայրկեաններու ահաւորութիւնը սկսած էր յուզել զինքը: Մաթա Հարի նշմարեց տառապանքը անոր նայուածքին մէջ, առանձին էին, ինքը և տասնապետը այդ կարճ հեռաւորութեան վրայ — կին մը և այր մը: Մաթա Հարի դիտումնաւոր նայուածք մը նետեց անոր աչքերուն, նայուածք մը որ ուղղուած էր չատ մը մարդոց:

— Օբէ՞նք է որ աչքերս կապուին, պարոն, հարցուց:

— Ոչ, Տիկին:

— Եթէ նոյնիսկ այդպէս հրամայուած ըլլար ձեզի, պիտի ուզէիք թերեւս ինծի ընելուայդ չնորհը, այնպէս չէ՞...

— Անշուշտ, Տիկին...

Խեղդուկ ձայն մը ունէր տասնապետը: Մաթա Հարի ժպտեցաւ դարձեալ: Այդ վայրկեանին անգամ կը զգար իր ներքին ուժը եւ հաւանաբար անբնաբարելի կը կարծէր իր անձը:

— Ինչո՞ւ այդպէս կ'ուշանայ, հարցուց տնօրէնը:

Տասնապետը անմիջապէս հեռացաւ ողջիկէն: Մաթա Հարի կեցած էր հիմա առանձին՝ հետզհետէ մարող լոյսին նման ժպիտ մը իր դէմքին վրայ, երբ պատերազմական ատեանին անդամը աճապարանքով կարդաց մահավճիռին հրամանագիրը:

— Պատերազմական երրորդ ատեանի հրամանով, Մաթա Հարի, մահուան դատապարտուած է լրտեսութեան համար:

Մաթա Հարի կը խաղար իր սամոյրէ վերարկուին կոճակներով, երբ ջոկատը իրմէ քսան քայլ հեռու մէկ գծի վրայ կիրք առաւ:

Գրեթէ չնայեցաւ այդ կինուորներուն: Մպիտը պայծառութիւն մը եւ նոր վայել մը տուած էր դէմքին:

Աբչալոյսի առաջին չողերը տարածուեցան ծառերուն վրայ...

Տասնապետը մերկացուց իր սուրը և հրամայեց.

— Պատրա՛ստ...

Զինուորները իրենց ուսերուն վրայ առին զէնքերը:

Սև ճիշ այդ վայրկեանին, կրակելու հրամանը դեռ չարձակուած, Մաթա Հարի արագ չարժումով մը բացաւ իր սամոյրէ վերարկուն ցուցադրելով ճառագայթող մերկութիւնը իր ամբողջ մարմնին: Պատրաստ էր ընդունելու գնդակները իր մարմին վրայ:

Տաժանելի էր լռութիւնը որ յաջորդեց այդ չանկարծական չարժումին: Տասնապետը տեսաւ վտանգը որ պատրաստած էր Մաթա Հարի, վախցաւ եւ առանց վայրկեան մը սպասելու, պոռաց.

— Կրա՛կ...

Հրացանները պայթեցան միահամուռ՝ ակնթարթի մը մէջ: Ձորին քովը, ծառերուն տակ տապալեցաւ Մաթա Հարիի մարմինը, սամոյրէ վերարկուին հետ:

Տասնապետը մօտեցաւ դիակին, կրպանէն հանեց ատրճանակը: Մաթա Հարի մեռած անասունի մը նման փռուած էր խոտին վրայ, կը տեսնուէր իր դէմքին միայն մէկ կողմը: Տասնապետը քաշեց ատրճանակը անոր ականջին, դիակին գլուխը հարուածին սաստկութենէն վեր բարձրացաւ ու ինկաւ դարձեալ:

— Pour défiler — En avant! Marche! հրամայեց տասնապետը:

Երկու վեցեակ զինուորները որոնք սպաններ էին այդ կինը, մեքենական չարժումով մը հեռացան՝ հընչեցնելով իրենց փողերը:

Քոյր Վերոնիքան ծնրադիր կաղօքէր: